

Torres Medalla, Míriam; Juncà Rossell, Imma (2008)
«Medalles de la ciutat 2008: Pere Canal i Baliu, Miquel Montané i Molina, Margarita Tintó i Sílvia, Associació Cultural [...]»
Medalles de la Ciutat / Ajuntament de Granollers / Arxiu Municipal de Granollers

Pere Canal i Baliu

| 9

El 1935, amb dos companys de la secció d'infants de l'Agrupació Excursionista de Granollers, en plenes excavacions arqueològiques a Can Collet del Coll.

Medalla de la Ciutat al senyor **Pere Canal i Baliu**
Granollers, 1924

En reconeixement a la seva aportació a la ciutat, des de l'àmbit cívic, social, cultural i polític, com a fundador de l'Associació Cultural i La Mútua, i com a president del Casino de Granollers i de la delegació comarcal d'Òmnium Cultural. Va formar part del primer Ajuntament democràtic i va ser diputat provincial. Va impulsar la publicació de *Granollers Comunitat Cristiana i Plaça Gran*.

11

També es distingeix Pere Canal per tota la seva tasca professional, durant els 58 anys que ha exercit des del seu bufet d'advocats. Ha estat Degà del Col·legi d'Advocats de Granollers i president del Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya. Com a Degà del Col·legi granollerí, va propiciar, entre altres millores, la creació de l'Escola de Pràctica Jurídica i la recuperació de la festa del patró dels advocats. Ha rebut la Creu de Sant Raimon de Penyafort.

Jubilat professionalment des de l'any 2006, Pere Canal continua sent membre de diversos patronats de tipus social.

La seva esposa i els seus quatre fills l'any 1961 a la fotografia del *Quilomètric*, el carnet de la RENFE per a famílies nombroses.

Pere Canal i Baliu va néixer un dia de mercat de primavera, al carrer de Sant Roc. Era el 12 de juny de 1924 i ell mateix explicava, com a pregoner de la Fira i Festes de l'Ascensió l'any 1997, que la seva primera visió va ser el finestral gòtic de la casa del Conestable i l'espectacle del mercat al carrer, "ple de gom a gom, amb les pageses arrenglerades, amb els seus cistells d'aviram, i els compradors, els vianants i els badoes com un prenunci d'aquella fotografia del Sant Roc *Street*, i tan estret!, que publicaria uns anys més tard el setmanari *La Gralla*".

És en aquest carrer, doncs, on el jove Pere va passar la infància i la joventut, amb els seus companys de jocs, Vicens Vacca, Joaquim Causa, Josep Sala... Allà hi havia, i encara hi ha, el negoci familiar, la sabateria Canal, adquirida pel seu pare, Josep Canal i Cortès, fill de Granollers. La seva mare, Teresa Baliu i Gabarró, era filla de Barcelona, si bé de ben petita vivia a la nostra ciutat. La parella va tenir tres fills: la seva germana Teresa, deu anys més gran que ell i que va morir l'any 2002, i una altra germana que no va arribar a conèixer perquè va morir amb pocs mesos d'edat.

En Pere va estudiar la primària a l'escola Pereanton i va començar la secundària durant la República l'any 1934 a l'Institut Elemental de Segona Ensenyança situat als actuals Escolapis. Amb només 11 anys ja va donar mostres de les seves inquietuds culturals, que sempre més l'han acompanyat. Amb el seu amic Josep Sala, van crear el setmanari *L'Infant Català*, que es va publicar per espai de dos estius, fins que va arribar la guerra. El darrer número, aparegut el 18 de juliol de 1936, ja no es va repartir, seguint el consell patern.

Es fa difícil imaginar què devia passar pel cap d'aquella generació de joves que van veure estroncades tantes il·lusions per culpa de la guerra. D'entrada, els va caldre convalidar els cursos de batxillerat superats durant la contesa, perquè el nou règim va decretar que no

Pere Canal va promoure la constitució de la Fundació Maspons i Camarasa, l'any 1954. Signatura a la Fonda Europa amb Oriol de Riba, Camp Trias, Pere Maspons, Carles Font, Josep M. Montagud i Bonaventura Canellas.

eren vàlids. Pere Canal va seguir els estudis al carrer de Corró, al recordat *Colegio Oficial de Enseñanza Media* impulsat per un grup de pares arran de la desaparició de l'Institut i tutelat per l'Ajuntament. "El centre era mixt i no podia ser-ho, d'acord amb la normativa de l'època, però el pare Castro sempre va fer de paraigua. L'escola era un espai de llibertat, teníem un professorat molt obert..., vam fer un bon batxillerat".

Superats els set cursos, de seguida va tenir clar que volia estudiar dret i així va fer-ho, a la Universitat de Barcelona. Va fer els dos primers cursos presencials i la resta, per lliure.

El primer despatx on va exercir va ser el de l'advocat Isern Dalmau, a Barcelona. Ell va ser el seu mestre: "Va ser molt interessant, teníem xerrades molt divertides".

A inicis de 1948 obre despatx propi a Granollers, un dels primers que va haver-hi a la ciutat després de la guerra, amb Gaietà Rahola. Aleshores era habitual que els advocats vinguessin de Barcelona, el dia de mercat, i se'n tornessin, acabada la feina. En aquell temps Granollers comptava només amb dos jutjats; primera instància i instrucció, i el comarcal/municipal. Ara n'hi ha disset, d'instància i instrucció, penal, social i de violència de gènere. Això ens dóna una mesura de la profunda transformació que ha patit, també, l'àmbit judicial.

Pere Canal ha exercit per espai de 58 anys: "Ho vaig deixar el 30 de juny de 2006, ara estic del tot desconnectat; em vaig estar preparant durant tot un any".

La vida ha canviat, "s'ha judicialitzat excessivament", i també han canviat els casos al llarg de la seva carrera. "Quan vaig començar a exercir, fèiem una mica de tot: dret civil, penal, mercantil. Amb els anys vam incorporar vessants del dret que han agafat importància, com l'urbanístic, l'administratiu, el matrimonial, el fiscal o el laboral". És una feina que vol molta dedicació: "Els advocats tenim el cervell llogat". Les característiques d'un bon professional: "Ha de ser honrat, bona persona, estar ben preparat –formar-se contínua-

Sent president d'Òmnium Cultural, Pere Canal va impulsar les Festes Fabra, l'any 1971, amb assistència de la filla del filòleg i el geògraf i pedagog Pau Vila.

ment i mirar-se les coses des de tots els punts de vista—, saber fer una bona defensa davant del jutge i els companys, i, sobretot, mantenir la confidencialitat”. Està convençut que molts casos no haurien d’arribar al jutjat i s’haurien d’arreglar parlant. Sempre ha entès la figura de l’advocat “com un pacificador”, malgrat que l’encàrrec del client sovint sigui “pledejar”. “El millor plet és el que no comença”. Afortunadament, al seu bufet mai no hi havia faltat la feina.

Totes aquestes característiques l’han definit en l’exercici de l’advocacia, dit pels seus mateixos col·legues, que encara hi afegeixen: pragmàtic, conciliador però resolutiu, molt treballador i inspirador d’una gran confiança. Els seus informes mereixen una menció especial, per la seva estructura i claredat, que feien que persones de la professió, i no, entressin a la sala de vistes quan ell intervenia. Aquest estil impecable, en l’àmbit professional, ha tingut el seu contrapunt a les nades i contranades que durant anys ha intercanviat amb el seu amic, Ramon Munné, que destil·laven una fina ironia.

Ha ostentat altes responsabilitats i merescut diversos reconeixements. Entre els anys 1987 i 1996 va ser degà del Col·legi d’Advocats de Granollers, càrrec des d’on va desplegar una gran tasca, sempre de forma altruista: va impulsar molts dels serveis que ara es presten, com l’Escola de Pràctica Jurídica, va propiciar el canvi de seu i va recuperar la celebració del patró dels advocats. El 1991 va ser nomenat president del Consell dels Il·lustres Col·legis d’Advocats de Catalunya, també ha estat membre del Consell General de l’Advocacia Espanyola. És degà honorari del Col·legi granollerí des de 1996, any en què va rebre la Creu Distingida de primera de l’Orde de Sant Raimon de Penyafort.

En paral·lel a la professió, Pere Canal ha desenvolupat una gran activitat cívica i cultural, i ha impulsat, “sempre amb més persones”, la creació de nombroses entitats i institucions amb gran arrelament a la ciutat.

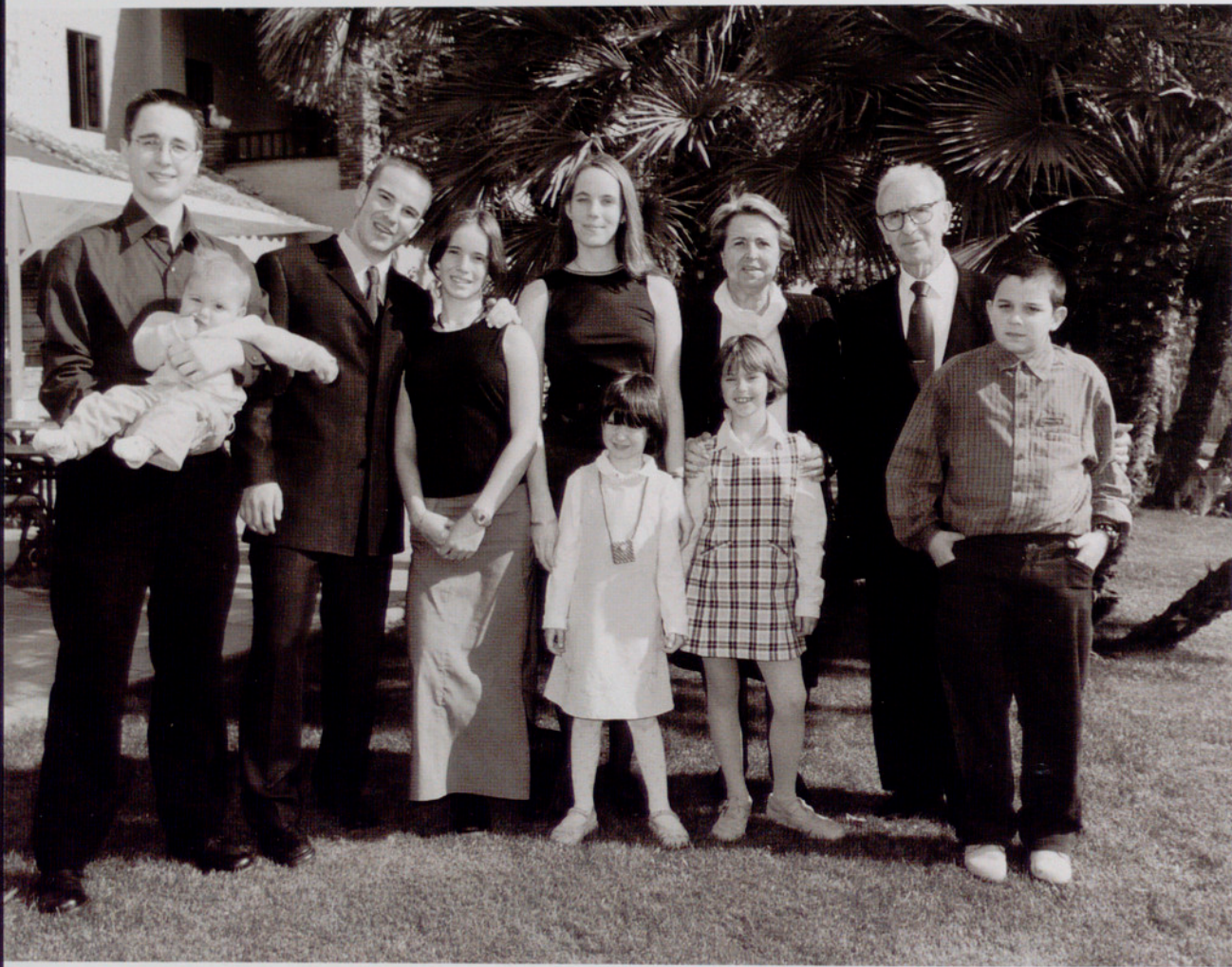

A la Sala Francesc Tarafa, celebració de Sant Raimon de Penyafort, festa patronal dels advocats que Pere Canal va impulsar, sent president del Col·legi d'Advocats de Granollers.

A final de 1947, Canal i una colla de companys – Oriol Montaña, Ramon Munné, Josep Verde i Aldea, Enric Rahola, Josep Roure, Salvador Llobet, Marià Puig, Jaume Sagalés, Rosa Prat, Josep Ramoneda i Francesc Llobet– funden l'Associació Cultural d'Antics Alumnes de Segon Ensenyament, més endavant, Associació Cultural (AC). "Eren uns anys de desert cultural, els joves érem conscients de les mancances d'informació i formació en el marc de la postguerra, ens calia un espai de trobada", que era obert a tothom. A través de les activitats culturals que organitzaven, volien "fer de pont entre abans i després de la guerra". Com a secció de la mateixa AC, Pere Canal va presidir el Centre d'Estudis, constituït el 1952 per estudiar i difondre temes d'interès científic i cultural, sobretot de l'àmbit local.

En el pla personal, Pere Canal comença a compartir la vida amb Carme Iglesias Pujol l'any 1951, qui ha estat la seva esposa des d'aleshores. Filla de Granollers, també, es van casar a la parròquia de Llerona, ell amb 27 anys i ella, amb 21. Es van conèixer l'any 1947 quan el jove Pere tornava de les Canàries, de fer-hi el servei militar, i ella de França, on s'havia exiliat amb la seva família –el seu pare havia estat alcalde d'ERC durant la guerra i els bombardejos dels anys 1938 i 1939–. El matrimoni ha tingut quatre fills: la Roser, en Pere, en Josep i l'Eulàlia, i una bona colla de néts: l'Alfons, la Laura, la Maria, l'Èric, en Jordi, l'Ada, l'Ona i en Nil, que ara tenen entre 7 i 29 anys. La seva dona s'ha fet càrrec de la sabateria fins que els seus fills Roser i Pere han agafat el relleu. La seva filla petita, l'Eulàlia, és psicòloga i escriptora, ben coneguda entre els més joves pels seus llibres de literatura infantil i juvenil.

Persona arrelada i preocupada per la ciutat i la seva gent, tot i la família nombrosa i la dedicació professional, poques vegades ha tingut un no per a qui li ha demanat col·laboració, sobretot per a tot allò que té a veure amb la cultura. El seu nom és al darrere, a més de l'Associació Cultural, d'entitats i institucions emblemàtiques a la ciutat. Amb en

Imatge de Carme Iglesias i Pere Canal, l'any 2001, amb els seus vuit néts: Eric, Alfons, Maria, Laura, Ona, Ada, Jordi i el petit, Nil, en braços.

Pere Viaplana, van detectar un buit en l'atenció sanitària, "l'hospital no era com ara", que els va portar a impulsar la creació, l'any 1952, de la Mutualitat Nostra Senyora del Carme, La Mútua, actualment amb presència a la nostra comarca, al Maresme i a la Selva.

Sent president del Casino de Granollers, l'any 1958, i quan l'entitat atravessava una difícil situació econòmica, va propiciar la fusió amb el Club de Ritme com a via per superar l'impàs i aconseguir l'obertura de l'entitat. Va estar al darrere de les publicacions *Granollers Comunitat Cristiana*, *Plaça Gran* i dels Premis Granollers de Teatre; també ha estat secretari del Patronat de l'Escola de Música.

La defensa de la llengua i la cultura catalana són ben presents en la trajectòria vital de Pere Canal. Va ser el primer president de la Delegació Comarcal d'Òmnium Cultural, des de la qual va promoure, l'any 1971, l'organització de les Festes Populars de Cultura Pompeu Fabra, que per espai de 25 anys s'havien fet a Cantonigròs i que després es van fer itinerants. A Granollers, van comptar amb l'assistència de l'eminent geògraf i pedagog Pau Vila.

El seu despatx sovint ha fet de motor del teixit associatiu i de l'activitat cultural a la ciutat, en èpoques difícils. Ha estat sempre una persona ben connectada, i això ha permès tirar endavant moltes iniciatives que d'altra manera no haurien reeixit. Una anècdota il·lustra de manera divertida com molt sovint s'ha comptat amb ell, com un dia que el volien fer president d'una entitat de la qual no era ni soci.

Del ferm compromís de Pere Canal amb la societat n'és una altra mostra el seu pas per la política, entre els anys 1979 i 1983. "Ho enteníem com a servei, vam entendre que en aquell moment feia falta". Juntament amb Oriol Montaña, Josep Garrell, Josep Serratusell, Ramon Casanovas... va formar part del primer govern municipal de la democràcia, sota les sigles de Convergència i Unió. Van ser els mesos de l'anomenat Pacte Democràtic de

Amb la seva esposa Carme el 2001, any en què la parella va celebrar les Noces d'Or.

Progrés, que van constituir, a més de CiU, PSC, PSUC i UCD: "Aleshores hi havia molt consens i un gran esperit constructiu". Va ser diputat provincial en un moment en què la Diputació va estar presidida, successivament, per Francesc Martí i Jusmet, Josep Tarradellas i Antoni Dalmau. Gran admirador de Jordi Pujol, "una persona molt encertada i amb una línia que compartia plenament". Malgrat tot, guarda un record "no gaire estimulants" d'aquells quatre anys en política.

Finalment, va haver d'escollir, la política estirava i la professió també, i va optar per aquesta darrera. El compromís l'ha mantingut, però, en molts altres àmbits. Actualment segueix sent membre del patronat de la Fundació Privada Vallès Oriental per a disminuïts psíquics i de la Fundació LAR Obrint Fronteres per a familiars de persones amb malaltia mental. Ara que té més temps lliure, ja retirat, gaudeix llegint novel·la, història i biografies, i passejant: li agrada la platja i la muntanya.

Pere Canal està convençut de ser el mateix nen que corria i jugava al carrer Sant Roc, poc abans de l'esclat de la guerra. Durant la infància "és quan una persona s'arrela", les vivències d'aleshores les ha portades sempre a dins i l'han forjat com a persona. "Finalment t'adones que són ben poques les coses que importen en aquesta vida". La més important? "Estimar, la família, la societat, el país".

Pere Canal i Baliu és d'aquelles persones que deixen empremta, a tothom qui l'ha tractat i, sense cap dubte, a la ciutat on ha viscut i contribuït en gran mesura a millorar.